

erdag Zondag Maan
g Donderdag Vrijdag
Woensdag Donderd
Zondag Maandag
dag Vrijdag Zaterdag
Maandag Dinsdag
Dinsdag Woensd

Lees-v-aardig

TRIJNTJE DE WIT-GOSKER

*Over een boek dat iedereen kan lezen!
Het boek van de grond.*

In 1987 verraste de Chinese kunstenaar Xu Bing de wereld met zijn project 'Book from the sky' dat vol stond met vertekende Chinese karakters. De tekst leek echte tekst, maar er was niemand die het lezen kon. Dat leverde boze reacties op, gevolgd door een discussie over het fundamentele recht van schrift om taal te mogen zijn. Xu Bing (1955) is een wereldkunstenaar.

In 2003 begon hij een nieuw experiment. Hij wilde nu een boek schrijven dat iedereen op de wereld lezen kon, ongeacht de taal die men sprak. Hij begon vanaf internet pictogrammen, iconen en symbolen te verzamelen. Dat was het materiaal waarmee hij zijn 'Book from the ground' zou gaan schrijven. Het werd een grafische novelle. Het boekje is in 2013 uitgegeven door MIT PRESS, Massachusetts Institute of Technology (mitpress.mit.edu). Ik zag het liggen in de winkel van het museum Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam. Een boek in pictotaal zonder ondertitels en dan ook nog geheel geschreven met algemene, universele afbeeldingen? Ik was meteen een en al oog. Zelfs de titel van het boek is beeldtaal!

Het enige handvat dat de lezer krijgt staat met letters geschreven op de achterflap: het boek gaat over een dag uit het leven van een blanke ambtenaar. Daarna helpt de inhoudsopgave je verder, want het boek bevat 24 hoofdstukken en bij elk hoofdstuk staat een klok met het uur van de dag. Voor de rest is het slobberen. Je bekijkt de regels en probeert het verband tussen de grafische tekens te ontdekken. Je ziet een vogel fluiten als de man nog slaapt. Je ziet de wekker repeterend afgaan en de vogel wegvliegen. Weer gaat de wekker. De man opent zijn ogen, zet de wekker uit en ziet dat het regent. Hij sluit zijn ogen weer. Maar dan springt de kat op zijn bed. Oeps!

Zo maak je in je hoofd zelf het verhaal zonder de tekst woord voor woord te vertalen. Op pagina 64 lees je over een liefdesaffaire, inclusief vlinders en rozen. Op pagina 99 is het 3 uur in de nacht en wordt de hoofdpersoon wakker gehouden door een mug. Zelfs wat hij droomt wordt met picto's beschreven. Het boek zit vol visuele humor.

Xu Bing zet je aan tot nadenken over schriftelijke taal. Het *Boek van de lucht* was een uiting van twijfel en discussie over het bestaansrecht van een schriftelijk taal-

systeem. Het *Boek van de grond* maakt het ideaal zichtbaar om te komen tot een door iedereen te verstaan schriftelijke taal zonder de directe noodzakelijkheid dit in woorden om te zetten.

Het boekje heeft mij naast plezier en meer inzicht in taal, ook inspiratie gegeven voor het ontwikkelen van nieuwe picto's voor het Picto Semi Schrift. Wie met de Pictoschrijver werkt ziet dat bijvoorbeeld de picto's slachtoffer, daten, liefdesverdriet en binnenpretje als idee afkomstig zijn uit dit bijzondere boek van Xu Bing. Een aanrader voor iedereen die geïnteresseerd is in beeldtaal.

Illustratie: <http://andycrush.blogspot.be/2013/12/xu-bings-book-from-ground-from-point-to.html>

